

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

SUPPLIED TO MEMBERS ONLY.

Vol. XXIII.—No. 270.

SEPTEMBER, 1927.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION

(INCORPORATED)

142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C.1.

Telephone: Holborn 4794.

Telegrams: "Esperanto", Westcent, London.

Late Hon. President: DR. L. L. ZAMENHOF.

Hon. President: J. M. WARDEN.

President: JOHN MERCHANT.

Vice-Presidents: J. J. BOUTWOOD, J.P.

PROF. W. E. COLLINSON, M.A., Ph.D.
W. HARVEY, I.S.O.

Hon. Secretary: ROBERT ROBERTSON.

Hon. Treasurer: CHARLES A. FAIRMAN.

Secretary: MONTAGU C. BUTLER, L.R.A.M.

Business Manager: CECIL C. GOLDSMITH, F.C.I.

Office Hours: 9—5.30. (Monday till 8.30, Saturday till 12.30).

The Association consists of Fellows Members, Associates, Affiliated Groups and Federations. The Annual Subscriptions are: — Fellows, 21s.; Members, 5/-; Associates, 2s. 6d.; Life Fellowship, £12 : 12 : 0; Life Membership, £5.

A list of Affiliated Federations and Groups will be sent on application. Group Affiliation fee: 6d. per member per annum; minimum 5/-.

This Official Organ is published each month to Fellows and Members.

INTERNATIONAL LANGUAGE — A monthly magazine in English, devoted to the study of the International Language problem. Includes instructional articles on Esperanto and *The Esperanto Student*, a supplement for beginners. Subscription, 2/6 per annum, post free.

OFFICE HOURS.

Till further notice, the office hours will be (as at present) from 9.0 till 5.30 (Saturdays, 9.0 till 12.30. Mondays only till 8.30).

THE ESPERANTO INSTITUTE, LTD.

For some time past our office staff has received correspondence and visits intended for the above Institute. To save trouble and inconvenience to both undertakings and their clients, it should be made clear that there has at no time been any administrative or financial connection between the two bodies.

WEEK-END GATHERINGS.

Bewdley Manor Guest House, 23-25 Sept. The Bourneville Group has arranged a week-end of lecture, song, and dramatic reading. There are a few vacancies, but space is limited. Apply to Miss Davis, 40 Cedar Rd., Bourneville, enclosing 2/6 deposit. Full charge, Friday evening to Sunday evening, 15/6. Fare from Birmingham, 2/10.

"A Week in Esperantoland," Bournemouth, 24 Sept.—1 Oct. Particulars in our last issue. It is still not too late to book, though accommodation is limited to 36. Write to the organiser, Mr. W. A. Gething, 21 Durbar Road, Luton. A special feature will be a series of lectures on the Teaching of Esperanto, which should be helpful to class teachers.

KRONIKO FEDERACIA.

East Midland. Konferenco je 4.0 en The Co-operative Educational Room, Quaker Lane, Mansfield. Teo 5.15, 1/6. S-ro Merchant ĉeestos. Dato: 24 Septembro.

South Eastern. Konferenco ĉe Dennett Hall, Dennett Rd., Croydon, je 15 Okt. Teo 1/-.

Southern. Kunveno okazos ĉe Prince's Café, Above Bar, Southampton, je 3.0, por diskuti la starigon de Suda Federacio. Dato: 17 Septembro.

South Midland. La venonta Konferenco okazos je 24 Sept. en Central Y.M.C.A., Abington St., Northampton. 3.0. Publika Kunveno, 7.0.

South Wales & Monmouth. Konferenco en Barry, je 3.0., 17 Sept., ĉe Co-operative Hall, Island Rd., sekvota de teo, ekskurso, kaj socia vespero.

South Western. Oni komencis la eldonon de sespaĝa Bulteno, *La Kompasso*, kiu estas bonege redaktita.

West Midland. La 4-a Konferenco okazis en Kenilworth je 27 Aŭg. Oni raportis bonan progreson. Sekvis socia vespero. Nova Sekretario: F-ino V. Nixon, 105 Langleys Rd., Selly Oak, Birmingham.

KRONIKO GRUPA, LOKA, KURSA.

En la kuranta numero de *International Language* aperas listo de kursoj anoncitaj ĝis la dato de eldono. Sube estas detaloj pri kursoj poste anoncitaj.

Grupsekretarioj, kiuj rimarkas eraron en la gruplisto sur la lasta paĝo, bonvole sciigu tion, por ke la korekto aperu en la B.E.A. DIARY nun presata.

Belfast. Publika kunveno okazos en *The Minor Hall, Church House*, jaŭdvespere, 6 Okt., je 8.0. Prezidos Hon. Justice Brown. Parolos Pastro J. E. Davey, M.A., D.D. Supera kurso okazos sub F-ino McCullough, F.B.E.A., kaj elementa kurso sub F-ino Foster, D.B.E.A., en la ĉambraro de la Centra Presbiterana Asocio, Howard Street.

Birmingham. Kurso en Central Evening Institute (Bristol St. School), lunde, 7.30—9.30, sub S-ino A. Derry. 5/-. Je 3—4 Sept. oni aranĝis 4 prelegojn pri Esperanta instruo.

Bradford. Kursoj en Forster Schools, Drewton St., kaj ĉe Grafton St. Detaloj ĉe S-ro G. Luscombe, 34 Parsonage Rd., West Bowling.

Bristol. Tri kursoj ĉe "The Folk House," College Green, merkrede, 7.30.

Huddersfield. Ĉiujara kunveno, 29 Sept., 8.0, en Technical College, Queen St. South. Kurso samloke, 23 Sept., 7.15.

Leeds. Kurso ĉe Labour College, 2 Exeter St., Woodhouse Lane, vendrede, 8.0, sub S-ro H. Burbey.

London (Central). Nova Sekretario: W. H. Coventry, 157 Woodcote Valley Road, Purley, Surrey. Kursoj

6.45—7.45. Elementaj: vendrede sub S-ro W. C. Chatters, marde sub S-ro W. H. Coventry. Supera, vendrede, sub S-ro F. E. Wadham. La vintra programo enhavas ĉiumonatan socian kunvenon, kvar dancojn ĉe Holborn Hall, Ekspozicion kaj Bazaron (2 Dec.).

London, E.13. Nova kurso, jaŭde, 8.0—9.0, ĉe 47 *Greengate Street, Plaistow*. Instruos: R. C. Hollier.

London, W.C. 1. Kurso ĉe City Literary Institute, London Day Training College, Southampton Row, jaŭde, 7.30—9.30. Malferma dato: 29 Sept., 4/-. Instruos: S-ro S. J. Smith, D.B.E.A.

London, Walthamstow. Kurso marde, 8.0 ĉe Educational Settlement, Greenleaf Rd., 4 Okt., 2/6. Alia kurso lunde, ĉe Y.M.C.A., Church Hill, 17 Okt., 2/6. Detaloj ĉe S-ro E. Willcocks, 142 *High St.*

Luton. Sep membroj de la Luton I.L.P. formis studrondon rezulte de paroladojanta de loka grupano.

Manchester. Nova Sekretario: S-ro W. Aldhouse, 10 *Seaton St., Moss Side*. La Londona Esperanto Club aranĝas Konferencon pri Esperanto por Delegitoj de la Sindikatoj ĉe la Ĝenerala Movado generale, ĉe *Caxton Hall, Chapel St.*, je 3.0. Prezidos: Councillor G. Hall. Sekretario: Starr.

Nottingham. Oni aranĝas fondi lokan grupon. Skribu por detaloj al F. Richardson, *Nottingham Rd., Woodborough, Nottingham*.

Plymouth. Nova Sekretario: S-ro A. E. Roberts, *Clare Buildings*. Kurso ĉe *Sturmore Hall, Mutley*, jaŭde, 7.30.

Sheffield. Kursoj: (1) *Westgate's Council School, W.E.A.*, lunde, 7.30. (2) *Parkside Rd. School, Hillsboro, W.E.A.*, vendrede, 7.30. (3) *Heeley Labour Hall, Albert Rd., W.E.A.*, marde, 7.30. (4) *Ellesmere Rd. School*. (5) *Maltby (Rotherham) West Riding Educational Committee Class*, sabate, 4—6. *Ekspozicio*: Primitive Methodist Schoolroom, Scarsdale Rd., Woodseats, 17 Sept., 3.0 ĝisnokte.

Welwyn Garden City. Nova Sekretario, S-ro J. T. Holmes, 1 *Applecroft Rd.* Kunvenoj lunde, (post 10 Okt.), ĉe sama adreso.

VARIOUS.

Divine Service in Esperanto will be held in St. Ethelburga's Church, 72 *Bishopsgate, E.C. 2.*, on Sunday, Oct. 9th, at 3.15 p.m. Speaker: the Rev. T. G. Bailey, D.Litt., B.D., M.A.

"Esperanto-Mondo." In our last issue the yearly subscription was erroneously given as 8/6. The correct figure is 5/-.

The Reichenberg Fair, 13-19 Aug., again issues advertising matter in Esperanto.

"Oriento." Pastro I. Serišev, P.O. Box 2988-NN, Sydney, N.S.W., Australia, writes to explain the delay in the issue of this magazine after No. 2. He says that publication will without fail be resumed as soon as possible.

"The Wheatsheaf" (Parkstone and Bournemouth) has an excellent article by Mr. L. E. Hesse.

Danzig Congress. A number of local papers have printed reports. That by Mr. D. P. Boatman in the *Southend Standard* of 11 August is especially noteworthy.

VERKOJ RICEVITAJ.

***Esperanta Legolibreto.** Pensoj kaj Rakontoj de Henny Widström. 46pp., 6d.

***Congresboek.** 3de Nederlandsche Esperanto Congress. 64pp., ilustr.

***Abridged Prospectus of the B.E.A.** Varbilo.

La Edukado de la Infanoj pri Pacaj Principoj. E. Madeline Wood. Suplemento al "La Suda Kruco." Beatty, Richardson and Co., 350 George St., Sydney, Aŭstralio.

***Teljes Magyar - Esperanto - Szotas.** Toman Janos. 368pp. 5/3. Hungar-Esperanta Vortaro. Hungaruja Esperantista Societo Laborista, Eldona Fako, Budapeŝto.

Oficiala Jarlibro de la Esperanto-Movado, 1927. 15-a Jaro. U.E.A., 12 Bd. du Théâtre, Genevo. 480 pp. + 32 pp. Ricevebla nur de membroj de la U.E.A. Enhavo: Ĝeneralajo (astronomio, lingvaro, poŝto, rasoj, skribsistemoj, k.m.a.); Esperantismo (societoj, organizaĵo); U.E.A., k.a. Utilega kaj mirinde bone kompilita volumo; bedaŭrinde makulita de lingvaj strangaĵoj. Ni forte konsilas, ke oni memoru, ke "en lingvaj demandoj nepre devige estas, por la Oficialaj Institucioj, la konsiloj de la Akademio kaj de la Lingva Komitato, kiuj restas fidelaj al la Zamenhofa sistemo."

Schidlof's Zakwoorden Boekjes. Esperanto-Nederlandsch; Nederlandsch-Esperanto. C. L. de Veer. 580 pp. Ĉe E. Meulenhoff, Amsterdam. Poŝvortaro Esperantholanda kaj holandesperanta: ŝajne bonega ĉiurilate.

***Radio por Esperantistoj.** (Internacia Radio-Revuo, Jaro I). 172pp. Plena de interesaj kaj instruaj artikoloj en modela Esperanto. 4/6 afrankite.

***Katolika Kantaro.** 40 kantoj kolektitaj kaj eldonitaj de Leopold Chiba. 78pp. 1/3. Kun arioj.

Enkondukilo en la fundamentajn regulojn de la mondlingvo Esperanto. 12 paĝoj, kun 12pp. da blanka papero por notoj. A. Neupert, Wedellstr. 17, Leipzig N 23, Germanujo.

XIva Kongreso de Kataluna Esperantista Federacio. Mallorca, Junio 5-7, 1927. 68pp., kaj kelkaj paĝoj de ilustraĵoj.

***Du Junaj Fraŭlinoj. Korneliino.** Du noveloj de Mihaelo de Cervantes (aŭtoro de Kihoto). Tradukis J. M. Langada Rosenörn. 71pp. 1/9.

***Pri Landnomoj.** La sistemo de D-ro Zamenhof. Sekvata de Rimarkoj pri la Propraj Nomoj en Esperanto kaj ilia transskribo. Th. Cart, Prezidanto de la Lingva Komitato. 16pp.

***La Homa Lingvo.** W. E. Collinson. Biblioteko Tutmonda, N-roj 18-19. 96pp, 1/-. La plena serio 11-20, 4/-. Enhavo: la naturo de lingvo; skizo de fonetiko; bestaj krioj; infana lingvo; lingvaj ŝanĝoj; disiĝo kaj kuniĝo; fremdaj influoj; lingvo kiel karakterizilo; klasifiko; bibliografio.

***Bonhumoraj rakontoj.** Janusz Korczak. 8 historioj kaj bibliografia noto. El la pola tradukis Anna Weinstein. Biblioteko Tutmonda, 20. 6p. La plena serio (11-20), 4/-.

Gvidlibreto por Japanlando. 37 ilustraĵoj, 9 mapoj. Trad. de la redakcio de Japana Esperanto-Instituto. Eldonita de Japana Ministrejo de Ŝtat-fervojoj, Tokio. 104pp. Senpaga laŭ serioza peto. Ne havebla ĉe B.E.A. La eldono de ĉi tiu libro estas afero de granda graveco por nia movado. La progresemo de la japana ministrejo estas imitinda ekzemplo por ni en la okcidento. La libro estas trezorejo de informoj ĉiuspecaj. Aparte ĝojigaj estas la belaj trikoloraj mapoj, kun Esperantaj presliteroj de multaj specoj—modelo de arta presado.

***Aŭstralio. Lando kaj Popolo.** Originale verkita en Esperanto, de A. Delsudo (Maurice Hyde), kaj Lauri Laiho. F. Hirt & Sohn, 93pp., plus 31pp. da bildoj, kaj mapo de Aŭstralio kun tutesperanta teksto. Bele bindita. 6/6. Ni ne povas tro forte rekomendi ĉi tiun volumon al ĉiu, kiu amas bonajn librojn. Perfekta Esperanto, riĉa enhavo, utila informaro, belaj bildoj, papero kaj preso idealaj.

***Pollando kaj Gdansk.** Ilustrita gvidlibro tra Polujo kaj Libera Urbo Danzig. Eldonita de Pollanda Esperanto-Delegitaro. 126pp. 1/4.

***Rapida Ekparoligilo de la Germana Lingvo per Esperanto.** Stella. 31pp., 8p.

En la Centro de Eŭropo. Ilustrita invito al la Internacia Foiro de Frankfurt a.M., Germanujo. Sept. 18-21.

***Historio de la lingvo Esperanto.** Edmond Privat. Parto II; La Movado, 1900-1927. 199pp., lukse bindita. 6/-. (Parto I kartonita, 1/-, luksa bindo, 2/6).

Esperanto-Redesschrift nach Stolze-Schrey. Robert Kreuz. 8pp. Fach-Beilage Okt-Nov., 21 Breitestr., Berlin, C2.

***Juda "Ŝlosilo."** La lasta aldono al la Esperanta ŝlosilaro. Lingvo juda (*Yiddish*). 48pp., 2p.

La Haveno de Danzig, priskribita per ciferoj. Sespaĝa ilustrita folio pri la haveno. Ĉe la komitato por la Akvo-vojoj de Danzig, Neugarten 28-29, Danzig.

Banloko Zoppot ĉe la Balta Maro. 8pp, ilustr. Ĉe Verband Deutscher Ostseebäder, Zoppot, Danzig.

Köln apud la Rejno. Plano por tritaga vizito. Belege ilustrita. 16pp. 6 pencej. Eldonita de Urba Trafikoficejo, Köln.

Wiesbaden. Gvidlibreto. 18pp. Ilustr. Städtisches Verkehrsbureau, Wiesbaden.

Libera Urbo Danzig. 10-paĝa folio. Ilustr. Danziger Verkehrszentrale E.V., Stadtgraben 5, Danzig.

Vizitu Budapeston. Gvidfolio, 8pp.

XIX Universala Kongreso de Esperanto. Kongresa Libro. 96pp. kaj mapo. Portretoj, programo, historiaj kaj lokaj informoj. Raportoj de I.C.K., L.K (kun monografo pri la adjektivo predikata), kaj U.E.A. Pluaj ekzempleroj ne haveblaj.

Teozofio kaj ĝia doktrino. 8pp. Eldonis Teozofia Esperanta Ligo, Prezo ne montrita.

Ŝtatjura pozicio kaj ekonomia signifo de l'Libera Urbo Danzig. D-ro H. Martin. Trad. R. Kreuz. 32pp. Danziger Verlags-Gesellschaft m.b.H., Danzig, Prezo ne montrita.

***50 Modelaj leteroj pri komerca korespondado.** Trad. Prof. Paul Christaller. 32pp., 1/-. Verlag von Wilhelm Violet, Stuttgart.

***Der Esperanto-Lehrer.** Anleitung für Nichtlehrer zur Erteilung von Esperanto-Unterricht. Hans Dahmen. 92pp. 1/3.

***Zamenhof - Radikaro** kun derivaĵoj kaj fontindikoj. Eugen Wüster. 84pp., 6/-. Enhavas sciencan traktaton pri Esperantigo de propraj nomoj, kaj listoj de neoficialaj vortoj uzitaj de Zamenhof.

***Eszperanto Nyelvtan,** Kezdő Tanfolyamok Szamara. III. Javitott Kiadas, Lernolibreto de Esperanto en hungara lingvo. 1926. 96pp., 1/-.
Internacia Balneologia kaj fremdultrafika Ekspozicio, Budapest, Hungarujo, Majo-Oktobro 1929. Ilustrita gvidfolio, 10pp. Ĉe "Budapest-Banurbo," 21 Nádorucca, Budapest V.

La Nov-Salem-Lumo. Informoj pri la Nov-Salem-Evangelio kaj pri Jakobo Lorber. 20pp. ĉe Nov-Salema Eldonejo, Bietigheim, Württemberg, Germanujo.

Books starred are stocked by the B.E.A. Postage extra. Others should be ordered not from the B.E.A., but from the address given.

ROSTON'S RAPID COURSE.

This new text-book (30 lessons, 36pp., 6 pence) should be on sale by September 17th, and will certainly be widely used for this season's classes. Order from the B.E.A.

DEZIRAS KORESPONDI.

S-ro Mahesh Prasad Sinha, Pledisto, *Juranchapra, Muzafferpur, India.*

DANKO.

S-ro L. A. Churchill dez. danki la amikon, kiu afable sendis al li libron bezonatan. Li agis laŭ ties sugesto.

The British Esperanto Association (Inc.),
 142 HIGH HOLBORN, LONDON, W.C. 1.

Official Notices.

CANDIDATES FOR FELLOWSHIP.

G. M. Hayton, *Bedford.*
 Robert Stevenson, *Stevenston, Ayrshire.*
 Mrs. E. M. Kendrick, *East Molesey.*
 E. O. E. Leggatt, *London.*
 J. W. Dickard, *Manchester.*
 H. A. Towers, *London.*

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

Adamson, F-ino Beatrice	Eastbourne
Ayrton, Harold	Bacup
Bartley, John H.	Anglesey
Blow, Edward	Luton
Farrelly, Thomas A.	Dundalk, Ireland
Forley, F-ino Isabel	Whitstable
Franks, Henry B.	Widley
Hastings, H. B.	Woburn, Mass., U.S.A.
Kolhatkar, H. A.	Bombay, India
McDonald, Angus	London, E.C. 2
Sardana, B. A., Hardasa	Punjab, India
Soar, Stanley J.	Camberwell, London
Thomas, F-ino Edith M.	Battersea, London
Tumer, Rowland E.	Eastbourne
Williamson, Jack	Cumbernauld, Scotland

NEW LOCAL REPRESENTATIVES.

Anglesey	J. H. Bartley
Burnley	W. B. Currie
Dundalk	T. A. Farrelly
Hastings	J. H. Bohun
London, E.18	H. F. Farmer
London, N.13	S-ino G. Eves
London, N.W.1	L. J. Simons
London, N.W.5	F-ino M. R. Henningsen
London, S.W.11	F-ino E. M. Thomas
London, S.W.12	F-ino A. Borel
London, S.W.16	F-ino B. M. Barker
London, S.W.17	F-ino D. Arran
London, W.2	F-ino M. L. Blake
London, W.6	E. A. Hawkins
London, W.13	G. H. Parker
Welwyn Garden City	J. T. Holmes

B.E.A. GUARANTEE FUND, 1927.

	£	s.	d.
Previous Total (adjusted) ...	499	11	0
Forbes, G. D., Perak ...	5	0	0
Peckover, Miss P. H. (Total £15) ...	5	0	0
Hodges, J. A., Auckland ...	2	0	0
Boland, P. J., Galway ...	1	0	0
	<u>512</u>	<u>11</u>	<u>0</u>

DONATIONS TO B.E.A. (August, 1927).

General Funds: C. Barnes, £1; P. LeBrun, 5/-; Miss Skeate, 5/-; Miss Nixon, 5/-.
Capital (50,000 Shillings) Fund: J. A. Course, 20; L. A. Churchill, 5. Total 17,826 shillings.

OFFICE CORRESPONDENCE, August, 1927.

Posted	1507
Received	1137
Press cuttings received	98

MONTAGU C. BUTLER, *Secretary.*

Sewell, Presisto, Deal.

GROUPS AND SOCIETIES AFFILIATED TO THE B.E.A.

Order of Information.—Group; Secretary; Place of Meeting, Day, and Hour.

- Aberdeen.**—Miss J. Mellis, 28, Whitehall Place.—The Training Centre, St. Andrew-st., 2nd and 4th Fri., 8.
- Accrington.**—J. Parkinson, 55 Pickup-st., Clayton-le-Moors—Rechabites Hall, Abbey-st. Tues., 7.30.
- Adelaide, Australia.**—W. L. Waterman, 60 Roebuck-st., Mile End, S. Australia—Gladstone Chambers, Pirie-st., Mon., 7.30.
- Banbury.**—Miss G. M. Mason, Astrop Rd., Kings Sutton.—The Elms, Banbury, Wed., 6—7.30.
- Bangor.**—Miss E. Roberts, 21, College Rd.—32 Farrar Rd., Mon., 8.0.
- Barry (Cardiff).**—Miss E. B. Smith, 61 Porthkerry Rd.—Same address, 6—7.
- Bath.**—Miss E. B. Read, 3 Spencer's Belle Vue, Bernina Cafe, Old Bond-st., alt. Wed., 7.30.
- Belfast.**—F. R. Nolan, 22 Ardmoulin Avenue.
- Bexhill-on-Sea.**—Miss Ena Taylor, Bexhill, Wickham Avenue.
- Birkenhead.**—H. Dean, 126 Bridge-st.—Bechcroft, Hollybank Rd., Mon., 8.0.
- Birmingham.**—J. Collier, 181 Edgbaston Rd., Aston.—Y.M.C.A. (2nd floor), Edgbaston, Wed., 6.30—9.30.
- Bourneville.**—H. J. Morecom, 100, 1st St.
- Blackburn.**—Miss M. V. [redacted] St. Alban's Place.—Friends' Meeting, King-st., Wed., 7.45.
- Blackpool.**—C. L. Firth, 27 Orchard Avenue, South Shore.—Beehive Café, Victoria-st., Tues., 7.30.
- Bournemouth.**—Miss M. Cheesman, "Wincambe," Christchurch Rd., Bournemouth.—4 Campbell Road, Boscombe, 2nd Tues., 7.30.
- Workers' Esperanto Club.**—L. E. Hessé, 9 Kimberley Rd., West Southbourne.
- Bradford.**—Geo. Luscombe, 34 Parsonage Rd., W. Bowling.—Forster School, Drewton-st., Wed. 7.30.
- Brighton & Hove.**—18 Marine Parade, Tues., 7.15—9.30.
- Bristol.**—Mrs. J. A. Westmancote, 12 Queensdale Crescent, Knowle Park.—Folk House, College Green, Wed., 7.30—9.30.
- Burnley.**—J. Scaum, 42 Melville-st.—2B Clifton-st., Westgate, open daily.
- Burntisland.**—E. Anderson, H.G. Public School, Burntisland.—Burntisland H.G. School, Tues., 7.30.
- Cheltenham.**—W. M. Appleby, Clarence-st., —Adult School Room, Portland-st., Thurs., 7—9.15. Class: Co-operative Hall, High-st., Fri., 7.30.
- Coventry.**—H. Course, 44 Queensland Avenue.—36 Stanway Rd., Tues., 8.0.
- Croydon.**—V. J. Budgen, 81 Windmill Rd., W. Croydon.—Dennett Hall, Dennett Rd., Croydon, 1st and 3rd Tues., 7.30.
- Deal.**—H. Sewell, College Rd. Printing Works.
- Dover.**—W. Chitty, Mildura, 51 Park Avenue.
- Dundee.**—Alfred A. Slidders, 10 Whitehall-st.
- Eastbourne.**—V. V. Sumfield, Esperanto Printery, Station-st.—Cave's Cafe, 94 Terminus Rd., 1st and 3rd Tues., 4.30.
- Edinburgh.**—J. P. W. Murray, Braehame, Cramond Bridge.—29 Synod Hall, Wed., 8.0.
- Exeter.**—R. W. J. Norton, 20 Savile Rd., St. Thomas
- Farnley Tyas.**—J. Green, New Lane Terrace.—The Vicarage, Wed., 7.30—9.
- Glasgow.**—W. G. Cameron, 12 Grantly-st., Shawlands.—168 Bath-st., Mon., (October-April), Classes 7.30, Meeting 8.30: April-September, Cranston's Arcade Tea-rooms, 28 Buchanan-st., Mon., 5.30—7 p.m. Rambling Club, 1st Sat. each month.
- Partick.**—T. Colquhoun, 124 Dumbarton Rd., —Western Institute, Academy Buildings, Peel-st., Tues., 7.30.
- Partick Y.M.C.A.**—D. Conkie, 14 Hutton Drive, So. Govan.—Western Institute, Peel-st., Thurs. 7.30. DISERVO: 2nd Sunday (November-June) 7.
- Gloucester.**—C. P. G. Neat, 8 Churchill Rd.
- Grimsby.**—A. Battye, 122 Castle-st., Grimsby, Lincs.—Victoria Rooms, Silver-st., Mon., 6.45—9.30.
- Halstead, Essex.**—Miss Zoe Inman, 6 Colchester Rd.
- Harrogate.**—O. Eaves, Station Parade.—Brompton Chambers, 2nd Mon., 7.0.
- Hartlepool, Durham.**—T. Shackleton, 12 Melrose-st., West Hartlepool.—Technical College, W. Hartlepool.—Mon. and Fri., 7.0.
- Hastings.**—J. Turner, 57 Priory Avenue.—54 Cambridge Rd., 1st and 3rd Tues., 7.30.
- Hatfield, Herts.**—Miss E. F. Forty, Greybole, 1st and 3rd Tues.
- Hobart, Tasmania.**—Miss Beckett, 177 Davey-st.—Eaton Bray Schoolroom, Upper Davey-st., Alternate Fridays, 7.30—9.
- Huddersfield.**—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant-st., Dalton.—Technical College Queen-st. South, Thurs., 7.45.
- Hull.**—F. W. Coulson, 18 May-st.—Technical College, Park-st., Mon., 8.0.
- Humberston, Lincs.**—S. Cupis, Stone Hurst, North Sea Lane.
- Ipswich.**—W. J. Frost, 52 Kingsway.—21B Westgate-st., Mon., 6.20.
- Keighley.**—Miss I. Hollings, "Newlands," Wingate Avenue—Friends' Meeting House, Mon., 7.30—9.30.
- Kettering.**—A. E. Smith, Verda Stelo, Queensberry Rd.—Old Free Library Buildings, Silver-st.
- Kingston-on-Thames.**—Miss Jones, 17 Knights Park.
- Leeds.**—H. Tattersall, 52, Commercial Road, Kirkstall.—Outlook Club, Greek-st., Fri., 7.30.
- Leith.**—Miss C. Dickinson, 1 Fort-st.—3, Vanburgh Place, Tues., 8.0.
- Letchworth.**—Miss F. M. Bartholomew, 132 Wilbury Rd.
- Liverpool.**—C. F. Adamson, 81 Sandhurst-st.—18 Colquitt-st., Room 7, Tues., 7—9.30.
- London (Central).**—W. H. Coventry, 157 Woodcote Valley Rd., Purley, Surrey.—27 Hart St., Bloomsbury, W.C.1., Tues., Fri., 6.45.
- London (South).**—F. Parravicini, 32 New Kent Rd., S.E.1.—Crossway Hall, New Kent Rd., S.E.1. 1st and 3rd Thurs., 7.30—9.30.
- Balham.**—Miss A. L. Borel, 20 Badminton Rd., S.W. 12.—Balham Educational Settlement, 47 Ramsden Rd. S.W. 12, Wed., 7.30—9.30. Tues., 2.30—4.
- Bethnal Green.**—H. Tingey, 152 Sewardstone Road, E.2.—Wolverley-st Men's Institute, E.2. Mon., 7.30—9.30.
- "Charing Cross"**—Mrs. Farmer, 15 Queen Elizabeth's Walk, Stoke Newington, N. 16.—Same address, 1st Wed., 3.
- Diservo.**—2nd Sunday, 3.15, St. Ethelburga's Church, 72 Bishopsgate, E.C.2.
- Ealing.**—S. B. Hocking, 6e Brentham Institute.—"Brentham Institute," Meadvale Rd., Wed., 8.0.
- Fulham.**—Mrs. M. Chilton, 49 Macfarlane Rd., W. 12.—245 Dawes Rd., S.W. 6.—Mon. 7—9.30.
- London Fields.**—J. R. Excell, 14 Appleby Rd., E. 8.
- Streatham.**—Miss B. Barker, 13, Eardley Rd., S.W. 16.—Same address, 7.45—10.0. Mon.
- Transport and General Workers' Union.** Area No. 1.—C. Branden, 28 City Rd., E.C.1.
- Walthamstow and District.**—E. Willcocks, 142 High-st., E. 17.—Senior Scouts' Institute, Vestry Rd., Thurs., 8.30.
- Wood Green.**—White Hart Lane Council Schools, Tues., 7.30—10.
- See also **Croydon, Hatfield, Kingston, Welwyn.**
- Loughborough.**—J. Hallam, 41 Burleigh Rd.—35 Mill-st., Mon., 7.30.
- Luton.**—W. A. Gething, 21 Durbar Rd.—Church-st. Adult School, Thurs., 8—9.30.
- Manchester.**—Miss W. Aldhouse, 10 Seaton-st., Moss Side.—Milton Hall, 244, Deansgate, Thurs., 7.30.
- Mont Albert (Vic.), Australia.**—Fino B. K. Blyth, 10 Victoria Avenue, Surrey Hills.
- Nelson.**—E. Marshall, 19, Mancknowles-st.—Thurs., 8.30—9.30.
- Newcastle-on-Tyne.**—Geo. Shepherd, 14, Cardigan Terrace, Heaton.—The Church Institute, Hood-st., Tues., Elem. and Parol-rondo, 7.0—9.0, Elem. & intermediate classes, Tues., 7.0—9.0, at Secretary's address.
- Komerca Rondeto.**—Shepherd's Commercial Classes, 14, Cardigan Terrace, Heaton.
- Northampton.**—G. A. Plowman, 54 Southampton Rd., Far Cotton.—Technical College, Abington Square, Room 9. Thurs., 7.30.
- Parkstone, Dorset.**—J. W. Emery, Kennington, Lester Rd., Poole.—Labour Hall, Churchill Rd.—Sun. 11—12.
- Perth, W. Australia (Nigra Cigno).**—E. Maguire, 277 Hay-st.—Same address, Mon., 8.0.
- Plymouth (Tri Urboj).**—A. E. Rockey, 42 Clare Buildings.—Swarthmore Hall, Mutley, Thurs., 7.30.
- Portsmouth.**—E. Long, 117 Leesland Road, Gosport.—2 Garnier-st., Elementary, T. 7.30 p.m.; Advanced, Fri., 8 p.m.
- Rochdale.**—Miss Maynard, 69 Peel-st.
- Rushden and Higham Ferrers.**—J. UO, Stanley Jones, 84 Portland Rd., Rushden.
- St. Helens (Lancs.).**—F. R. Pope, 17, Greenfield Rd.—Broadway Café, Church-st., Mon., 7.45.
- Sheffield.**—Mrs. E. Bateman, 15 Edge Hill Rd., Nether Edge.—Business Exchange, Cross Burgess-st., alt. Fri., 8.
- Woodseats & Heeley.**—C. W. Gardner, 35, Moor View Rd.—Council Schools, Mon., 8.0.
- Shipley.**—Miss M. E. Parker, 25 Wellington Crescent.
- Southend.**—Miss R. G. Main, 48 Chalkwell Park Drive.—Victoria Temperance Hotel, Fri.
- Southport.**—Miss A. Massey, 53 St. John's Rd., Birkdale. Write Secretary.
- Stoke-upon-Trent.**—J. R. Miller, 14 Meakin Avenue, Stone.—Church Institute, Church-st. Thurs., 7.30—9.30.
- Tonbridge.**—Rev. W. J. Downes, The Manse, The Drive.—Congregational Schoolroom, Wed., 7.45—9.15.
- Torquay.**—Mrs. E. W. Wood, "Hobury," 2 Upton Vale Terrace.
- Waterfoot.**—H. Whittaker, 526 Bacup Rd., Waterfoot, Rossendale, Lancs.—Council School, Thurs., 7.30.
- Welwyn Garden City.**—Sec., J. T. Holmes, 1 Applecroft Rd.—Same address, Mon.
- Wisbech.**—Miss E. Miller, Wistaria Ho.—The Institute, Tues., 7.30.

FEDERATIONS.

- East Midland.**—Miss E. Richardson, Nottingham Rd., Woodborough, Notts.
- Lancashire and Cheshire.**—Miss A. M. Bewley, 27, Lyndhurst Rd., Wallasey, Cheshire.
- North-Eastern.**—A. R. Fairbairn, 21, St. Mary's Terrace, Ryton-on-Tyne.
- Scottish.**—R. Partridge, 8 Townhead, Kilbirnie.
- South-Eastern.**—C. Steel, 13 Wharfedale Gardens, Thornton Heath, Surrey.
- South Midland.**—W. A. Gething, 21, Durbar Road, Luton.
- S. Wales and Monmouth.**—L. Evans, Brynderwen, Pontsarn, Merthyr Tydfil.
- S. Western.**—R. W. J. Norton, 20 Savile Rd., St. Thomas, Exeter.
- West Midland.**—Fino V. Nixon, 105 Langleys Rd., Selly Oak, Birmingham.
- Yorkshire.**—Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant-st., Hilltop Rd., Dalton, Huddersfield.

ASSOCIATIONS (UNAFFILIATED).

- American.**—507 Pierce Buildings, Boston, U.S.A.
- Australasian.**—Hardware Club Chambers, Little Collins-st., Melbourne.
- Irish.**—F.R.A. McCormick, 5 Mount Eden Rd., Dublin.

The British Esperanto Association, Incd., 142 High Holborn, London, W.C.1., will be pleased to put enquirers from other towns into touch with local Esperantists.